

Zwevend naar de bovenhoek van het doel

Voormalig voetbalinternational, schrijver en TV-persoonlijkheid Jan Mulder treedt op als gastconservator van de expositie '1-1, elf idolen en Jan Mulder' bij museum TwentseWelle. Daarvoor interviewde hij onder meer elf bekende Nederlanders over hun voetbalidool.

Bedrijvig persoon

“Vanuit Enschede werd ik gebeld door TwentseWelle: wil je gastconservator zijn van een expositie over voetbal?” Jan Mulder kent het museum, hij heeft er wel eens rondgelopen. Hoewel het onderwerp hem aansprak, was hij in eerste instantie niet erg happig om zijn medewerking te verlenen. “Ik ben een bedrijvig persoon en altijd onderweg naar van alles. Ik was bang dat ik er geen tijd voor zou hebben.” Uiteindelijk bleek dat mee te vallen. Jan is betrokken bij de opzet van de expositie en interviewde elf bekende Nederlanders over hun voetbalidool.

De Zwarte Panter

In korte interviews vroeg Jan onder meer Adriaan van Dis, de advocatenbroers Anker, Karin Bloemen, Kasper van Kooten, Theo Maassen en Freek de Jonge over hun eeuwige favoriet onder de voetballers. Als elfde man interviewde Jan zichzelf. “Mijn idool is Frans de Munck, een keeper die bekend stond als

‘de Zwarte Panter’. Keepers zijn helden, dat vond ik als jongetje van een jaar of acht al. Het zijn de echte uitblinkers van de voetbalsport. Zwevend naar de bovenhoek van het doel met het geluid van 70.000 mensen op de achtergrond. Prachtig!”

Trekpleister

Gekscherend en tegelijkertijd serieus vraagt hij zich af wat die voorliefde voor keepers over zijn eigen psyche zegt. “Keepen was onbereikbaar voor mij, ik kan beter voetballen. Voor het doel ben ik niet stoer genoeg.” Bewonderend en enigszins afgunstig merkt hij op dat keepers altijd alle aandacht krijgen. “Vooral als ze er een beetje goed uitzien maken ze indruk. Een keeper is een trekpleister, en de Zwarte Panter was geen uitzondering. Zwart glanzend haar; de droom van iedere jongen – of meisje natuurlijk.” Hij heeft zijn held ooit ontmoet. “Meestal vallen idolen in het echt tegen, maar De Munck niet. Ik vond hem een geweldige man.”

Onbereikbaar idool

De Munck was beroemd in de jaren '50, een tijd die Jan omschrijft als ‘de jaren van voetbalplaatjes verzamelen’. “Er was geen televisie, dat droeg bij aan de magie van de voetballers. De onbereikbaarheid van een idool is toch eigenlijk het mooiste.” Op de vraag of alle door hem geïnterviewden over een onbereikbaar idool vertellen, moet hij lachen. “Kasper van Kooten noemde gelijk mijn zoon Youri als idool. Kasper is een

jeugdviend van mijn zoons, ze voetballen vroeger samen. Youri is een beetje ouder en Kasper kon niet zo goed voetballen als Youri. Zo onbereikbaar hoeft een idool dus niet te zijn.” Het idool van Adriaan van Dis is Zinédine Zidane, een Franse voetballer van Algerijnse afkomst. Jan: “Adriaan kan bijzonder mooi verwoorden hoe bijzonder de rol van Zidane is geweest binnen het Franse voetbal.” Gevraagd naar zijn idool buiten de voetbalwereld, aarzelt Jan even. “Binnen de literatuur is dat Gerard Reve. En natuurlijk

is Mandela een idool. Nee, schrap dat maar. Die man staat op eenzame hoogte en overstijgt het begrip idool.”

Enschede heeft Franse allure

Als vader van twee in Enschede wonende zoons bezoekt Jan de Twentse regio met regelmaat. “Enschede is een geweldige stad, maar vertel dat vooral niet verder. Ga met mooi weer maar eens op een terras op de Oude Markt zitten, dan heeft de stad een Franse allure. Kennissen uit de Randstad

snappen er nooit wat van dat ik enthousiast ben over Twente. Dat geeft niets, kenners weten het wel te vinden.” Ook het Enschedese nachtleven kan hij wel waarderen. Zoon Youri vertelde in een interview met Landgoed ooit over zijn moeder, die bij bezoeken aan Enschede ‘midden in de nacht van de dansvloer gesleept moet worden’. Jan lacht. “Het is wel weer even geleden dat we met z'n allen in Enschede op stap gingen. Maar het klopt. Ik ga altijd als eerste weg, daarna Youri, daarna Geret en Johanna doet het licht uit.”

1-1 ELF IDOLEN EN JAN MULDER

Voetbaltentoonstelling in TwentseWelle

Trotse vader

Zoon Yuri heeft hetzelfde pad als zijn vader gevolgd: na een voetbalcarrière is hij nu regelmatig op televisie te zien als voetbalanalyticus. Wordt thuis alleen over voetbal gepraat? Jan: "Mijn zoons wonen al lang niet meer thuis, maar als we elkaar zien gaat het vaak over voetbal. Yuri en Geret doen het geweldig, ik ben een zeer trotse vader! Yuri zit nog steeds helemaal in de voetbalwereld, bij mij is dat een stuk minder. Eigenlijk is voetbal tegenwoordig weezinwekkend. De vercommercialisering, blagen die 15 miljoen verdienen... het is compleet scheef getrokken." Toch kan hij zich niet van het wereldje losmaken. "Al die interessantdoenerij... voetbal is geen gecompliceerd spel. De meeste wedstrijden laten zich in tien minuten uitstekend samenvatten. Ik voel me geroepen om waar ik kan de simpelheid van voetbal te benadrukken."

FC Twente

Af en toe bezoekt hij een wedstrijd van FC Twente. "Van vroeger ken ik het Diekmann Stadion, dat was erg gezellig. Maar de Grolsch Veste staat als een huis, dat is heel knap. Club en stadion doen het goed. Er heerst een soort Engelse sfeer in het stadion. De speciale stijgingslijn van de tribunes zorgt er voor dat het sfeervol is." Jan is van mening dat voetbal tegenwoordig hard en gemeen kan zijn. Wat dat betreft vindt hij het leuk om naar vrouwenvoetbal te kijken. "Een vrouwenelftal van nu is twee keer zo goed als een mannenelftal uit de jaren '50. Iedereen praat altijd vol nostalgie over die tijd, maar eigenlijk was het spel toen veel te traag."

De buitenspelregel

Hoewel hij zegt meer van schrijven te houden, heeft Jan er geen moeite mee om regelmatig op televisie te verschijnen. Zo is hij graag aanwezig bij 'De Wereld Draait Door'. "Daar zit publiek bij, dat vind ik wel lekker. Doet het toch nog een beetje aan een voetbalwedstrijd denken." Hij is altijd bezig of onderweg, hoe neemt hij zijn rust? "Ik ben van nature vrij rustig. Echt waar! Met een chocomel en een praatje met een vracht-

wagenchauffeur bij een tankstation kan ik ook tot rust komen. Rust is overal te vinden, zolang het maar in jezelf zit. Je hoort mij niet klagen." Jan wordt meestal zelf geïnterviewd, of gevraagd naar zijn mening over voetbal en andere zaken. Hoe vond hij het om voor TwentseWelle nu eens de interviewer te zijn? "Eigenlijk ligt de vragende rol me wel, ik ben een bewonderaar. Ik weet dat het beeld van de chagrijnige Jan Mulder bestaat, maar dat klopt helemaal niet. Ik

ben het zonnetje in huis. Het misverstand regeert!" Op het moment dat we Jan spreken, moet de expositie '1-1; elf idolen en Jan Mulder' nog beginnen. Als gastconservator doet hij op 23 november de officiële opening. Verder is het de bedoeling dat hij in het kader van een bij de expositie horende lezingenserie iets gaat vertellen over 'de buitenspelregel'. Jan: "Maar pin me er niet op vast. Misschien bedenk ik nog wel iets anders." ■

Van 24 nov. t/m 19 mei besteedt museum TwentseWelle in Enschede aandacht aan voetbal. Daarbij staat niet de bal centraal, maar gaat het om spelers, supporters en alles wat met voetbal samenhangt. Gastconservator Jan Mulder ging op zoek naar idolen.

In 1885 was Jan Bernard van Heek, zoon van de bekende Enschedese textielfabrikant, de eerste Nederlander die een voetbal meebracht uit Engeland

Multimediale reis

In TwentseWelle is de vaste expositie 'het Grote Verhaal' een multimediale reis die bezoekers langs de vestiging van de eerste mensen in Twente voert, en verder gaat tot en met alle innovaties die tegenwoordig in de regio plaatsvinden. In het museum is een kennis- en informatiecentrum, daarnaast wordt veel aandacht besteedt aan streektaal. Regelmatig zijn er exposities die samenhangen met het leven in en buiten Twente. '1-1; elf idolen en Jan Mulder' is een wisselexpositie waarin sport, kunst, cultuur en historie op een inspirerende manier samenkomen.

Verhaal apart

Voetbal wordt overal in Nederland gespeeld, maar de ontstaansgeschiedenis in Twente is een verhaal apart. De textielindustrie, die in het hele regionale leven sporen heeft nagelaten, speelde ook bij het Twentse voetbal een belangrijke rol. De textielfabrikanten ontdekten dat een betere balans tussen werk en vrije tijd goed was voor het lichamelijke en geestelijke welzijn van hun arbeiders. De arbeiders kregen meer vrije tijd en een deel daarvan werd ingevuld met lichaamsbeweging. Dit leidde tot de oprichting van sportverenigingen. In 1885 was Jan Bernard van Heek, zoon van de bekende Enschedese textielfabrikant, de eerste Nederlander die een voetbal meebracht uit Engeland.

Prominente rol

Al snel werd het voetbalspel actief beoefend in de regio. Tegenwoordig spelen FC Twente en Heracles Almelo met veel succes in de eredivisie. De clubs hebben een trouwe achterban, thuiswedstrijden worden druk bezocht. Voetbal speelt een prominente rol in Twente, zowel voor het pure plezier als voor business-activiteiten. De tentoonstelling '1-1, elf idolen en Jan Mulder' geeft achtergronden bij de nog steeds groeiende populariteit van het Twentse voetbal. Dit gebeurt onder meer aan de hand van foto- en filmmateriaal en een expositie van sportkleding en sportobjecten uit verschillende perioden.

Tijdbeeld vanaf 1950

De bekende ex-voetbalinternational, schrijver en TV-persoonlijkheid Jan Mulder is gast-conservator van de expositie. Hij interviewde elf bekende Nederlanders over hun voetbalidool en over de manier waarop zij voetbal beleven. De interviews zijn gefilmd en worden tijdens de expositie vertoond. De geïnterviewden zijn zo gekozen, dat hun idolen een tijdbeeld laten zien vanaf 1950 tot nu. Rondom elk idool worden over een periode van ongeveer vijf jaar gebeurtenissen uit die tijd verteld. Hoe zag het leven er op dat moment uit? Welke maatschappelijke ontwikkelingen waren er?

Interactieve spelactiviteiten

De interviews geven een impressie van de ontwikkelingen in het voetbal, in samenhang met de veranderende wereld. Idolen inspireren, daarom stimuleert de expositie bezoekers iets te delen over hun eigen idool. De top-100 krijgt een plekje op een 'idolenwand'. Het restaurant van TwentseWelle is tijdens de tentoonstelling ingericht als een voetbalclubkantine. Verder is er een lezingenserie, een pubquiz, kan het publiek in gesprek gaan met voetballers, wordt een jeugdclinic georganiseerd en zijn er interactieve spelactiviteiten. Voor scholen is een begeleidend educatief programma. Met een bezoek aan '1-1; elf idolen en Jan Mulder' maken

De tentoonstelling '1-1; elf idolen en Jan Mulder' is in TwentseWelle van 24 november 2012 t/m 19 maart 2013. Kijk voor meer informatie op www.twentsewelle.nl.

bezoekers van TwentseWelle een nieuwe tijdreis. Voetbalidolen wijzen de weg. ■

Tijd voor ontspanning en Twentse gezelligheid in de oudste herberg van Twente.

Bezoek de tentoonstelling 1-1 elf idolen en Jan Mulder bij de TwentseWelle en ontdek samen Enschede en omgeving! U bent van harte welkom in Hampshire Hotel - De Broeierd Enschede

Jan Mulder Arrangement à € 109,50 p.p.

Inhoud van het arrangement:

- 1 x overnachting op een comfortabele hotelkamer
- 1 x uitgebreid ontbijtbuffet
- Ontvangst met een doosje bonbons op de kamer met daarbij een recept om zelf bonbons te maken
- 1 x High Tea
- 1 x entree voor de tentoonstelling 1-1 elf idolen en Jan Mulder in de TwentseWelle

Prijs € 109,50 per persoon.

1 - persoons toeslag € 32,50

Geldig van 24 november 2012 t/m 19 mei 2013 op basis van beschikbaarheid.

Hampshire Hotel - De Broeierd
Hengelosestraat 725
7521 PA ENSCHEDE
T. 053 – 850 6500
www.hampshire-hotel.com
info.broeierd@hampshire-hotels.com